

AXBOROT XAVFSIZLIGI, YOSHLAR MA'NAVIYATI VA IJTIMOIIY FAOLLIGI

Farg'ona Politexnika instituti talabasi

Aminjonov Muhammadumar

e-mail: mhuamru@gmail.com

Annotatsiya: Texnologiyaning jadal rivojlanishi va raqamli platformalarning keng qo'llanilishi jamiyatda axborot xavfsizligini ta'minlash muhimligini oydinlashtirdi. Axborot xavfsizligi nafaqat kiberxavfsizlik choralari, balki shaxsiy ma'lumotlarni, intellektual mulkni himoya qilishni, ma'lumotlarning ishonchligi va maxfiylikni ta'minlashni ham o'z ichiga oladi. Shu nuqtai nazardan, axborot xavfsizligining yoshlarga, ularning ma'naviyati va ijtimoiy faolligiga ta'siri hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: madaniyat, axborot, kiberxavfsizlik, yoshlar, manaviyat, strategiya, farovonlik.

ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ, ДУХОВНОСТЬ МОЛОДЕЖИ И СОЦИАЛЬНАЯ АКТИВНОСТЬ

Аннотация: Стремительное развитие технологий и повсеместное использование цифровых платформ прояснили важность обеспечения информационной безопасности в обществе. Информационная безопасность включает в себя не только меры кибербезопасности, но и защиту личной информации, интеллектуальной собственности, обеспечение достоверности и конфиденциальности информации. С этой точки зрения решающее значение имеет влияние информационной безопасности на молодых людей, их духовность и социальную активность.

Ключевые слова: культура, информация, кибербезопасность, молодежь, духовность, стратегия, благополучие.

INFORMATION SECURITY, YOUTH SPIRITUALITY AND SOCIAL ACTIVITY

Abstract: The rapid development of technology and the widespread use of digital platforms have clarified the importance of ensuring information security in society. Information security includes not only cyber security measures, but also the protection of personal information, intellectual property, and ensuring the reliability

and confidentiality of information. From this point of view, the impact of information security on young people, their spirituality and social activity is crucial.

Key words: culture, information, cyber security, youth, spirituality, strategy, well-being.

Kirish

Ushbu ilmiy tadqiqot axborot xavfsizligi, yoshlar ma'naviyati va ijtimoiy faollik o'rtasidagi murakkab munosabatlarni o'rganishga qaratilgan. Raqamli qurilmalar va aloqa, ta'lim va ko'ngilochar uchun onlayn platformalarga bo'lgan ishonch ortib borayotganligi sababli, yoshlar kiber tahdidlar va onlayn manipulyatsiyaga tobora ko'proq moyil bo'lmoqda. Bundan tashqari, shaxsiy hayot, noto'g'ri ma'lumotlar masalalari yoshlarning psixologik farovonligi va rivojlanishi uchun muhim ta'sir ko'rsatadi.

Tadqiqot yoshlarning axborot xavfsizligi haqidagi tasavvurlari va ularning raqamli xatti-harakatlariga ta'sir etuvchi ma'naviy omillarni o'rganadi. Shuningdek, u qadriyatlar, e'tiqodlar va axloqiy tamoyillar bilan ajralib turadigan yoshlar ma'naviyati qanday qilib onlayn xavflardan himoya omili bo'lib xizmat qilishi va mas'uliyatli raqamli fuqarolikni targ'ib qilishi ko'rib chiqiladi. Bundan tashqari, tadqiqot yoshlar o'rtasida axborot xavfsizligi bo'yicha xabardorlikni oshirishda ijtimoiy faollik, jamoa ishtiroki va tengdoshlar bilan munosabatlarning rolini tahlil qiladi.

Tadqiqot metodologiya: Axborot xavfsizligi, yoshlar ma'naviyati va ijtimoiy faolligiga oid mavjud tadqiqotlarni tahlil qilish, sohadagi kamchiliklar va tendentsiyalarni aniqlashlaydi.

-yoshlarning axborot xavfsizligi, ma'naviyat va ijtimoiy o'zaro munosabatlarga bo'lgan munosabatini tushunish maqsadida so'rov va suhbatlar o'tkazish.

- Axborot xavfsizligi ta'limi va raqamli asrda yoshlarning imkoniyatlarini kengaytirishga yordam beruvchi muvaffaqiyatli tashabbuslar va dasturlarni o'rganish.

- Yoshlar ma'naviyati, ijtimoiy faolligi va axborot xavfsizligi amaliyoti o'rtasidagi bog'liqlikni statistik usullardan foydalanish.

Tahlil va natija: Texnologiya va ulanish hukmron bo'lgan davrda axborot xavfsizligi va yoshlar ma'naviyatining kesishishi tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Yoshlar ilmiy va ijtimoiy maqsadlarda raqamli landshaftda harakat qilar ekan, ular ko'plab ma'lumotlarga duchor bo'lishadi, shu bilan birga ularning shaxsiy hayoti va xavfsizligi uchun potentsial xavflarga duch kelishadi. Shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish zarurati va ma'naviy qadriyatlarni rivojlantirish bilan muvozanatlash bugungi raqamli jamiyatda o'ziga xos muammodir. Yoshlarni Internetning

potentsial xavf-xatarlaridan himoya qilish masalasini hal qilish, ayniqsa, axborotga kirish imkoni keng va ba'zan filtrlanmagan bugungi globallashtirilgan dunyoda hal qiluvchi ahamiyatga ega. Yoshlarning internet olamida xavfsiz va mas'uliyat bilan harakat qilish bo'yicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishini ta'minlash ularni tarbiyalashda muhim omil bo'lmoqda.

Axborot xavfsizligi ma'lumotlarni ruxsatsiz kirish, oshkor qilish yoki yo'q qilishdan himoya qilish uchun qo'llaniladigan amaliyot va choralarni o'z ichiga oladi. Shaxsiy ma'lumotlar doimiy ravishda almashinadigan va onlayn saqlanadigan raqamli asrda ma'lumotlarni himoya qilishning ahamiyatini oshirib bo'lmaydi. Buzg'unchilik, fishing va shaxsiy ma'lumotlarni o'g'irlash kabi kibertahdidlar jismoniy shaxslar, ayniqsa, virtual dunyoda yashirinib turgan potentsial xavflardan bexabar bo'lgan yoshlar uchun jiddiy xavf tug'diradi.

Yoshlar uchun axborot xavfsizligini ta'minlash ularni xavfsiz onlayn amaliyotlar haqida o'rgatish, kiber tahdidlarni aniqlash va ularga javob berishga o'rgatish va ularning raqamli izlarini himoya qilish uchun mas'uliyat hissini uyg'otishni o'z ichiga oladi. Kuchli parollarni boshqarish, ma'lumotlarni shifrlash va onlayn maxfiylik sozlamalaridan xabardorlikni targ'ib qilish orqali biz yoshlarga raqamli landshaftda ishonch va chidamlilik bilan harakat qilish imkoniyatini berishimiz mumkin.

Insonning e'tiqodi, qadriyatlarini, axloqiy tamoyillari bilan belgilab qo'yilgan yoshlar ma'naviyati yoshlar xarakteri va xulq-atvorini shakllantirishda hal qiluvchi o'rin tutadi. Ekranlar bizning kundalik hayotimizda hukmronlik qiladigan va virtual o'zaro ta'sirlar real va raqamli o'rtasidagi chegaralarni xiralashtiradigan dunyoda ma'naviy qadriyatlarini tarbiyalash yoshlarni onlayn munosabatlarida axloqiy qarorlar qabul qilishga yo'naltirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Yoshlarda hamdardlik, hamdardlik va halollikni tarbiyalash orqali biz nafaqat ularning o'z-o'zini anglash va maqsad tuyg'usini kuchaytirishimiz, balki raqamli sohada hurmat va tushunish madaniyatini rivojlantirishimiz mumkin. Yoshlar ma'naviyati axloqiy xulq-atvorning asosi bo'lib xizmat qiladi, yoshlarni onlayn muloqotda mehr-oqibat, halollik va e'tiborlilikka undaydi va shu orqali yanada uyg'un va ijobiy internet hamjamiyatini yaratadi.

Raqamli landshaft muttasil o'zgarib borayotgan bugungi o'zaro bog'liq dunyoda axborot xavfsizligi, yoshlar ma'naviyati, ijtimoiy faollik tushunchalari o'zaro murakkab tarzda o'zaro bog'lanib qoldi. Yoshlar muloqot, o'rganish va o'yin-kulgi uchun virtual sohada sayr qilar ekan, ular nafaqat katta hajmdagi ma'lumotlarga duchor bo'libgina qolmay, balki turli xil onlayn tahdidlarga ham duchor bo'lishadi. Raqamlashtirilgan jamiyatda maxfiylik, yaxlitlik va haqiqiylikka bo'lgan ehtiyojni muvozanatlash ham shaxslar, ham jamoalar uchun jiddiy muammolarni keltirib chiqaradi.

Raqamli davrning negizida axborot xavfsizligi masalasi yotadi. Onlayn platformalar va texnologiyalar rivojlanishda davom etar ekan, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, kiberhujumlarning oldini olish va raqamli savodxonlikni rag'batlantirish ustuvor vazifaga aylandi. Yoshlar kashf qilish, o'rganish va ijtimoiylashish uchun xavfsiz va xavfsiz raqamli muhitni ta'minlash onlayn dunyoda ishonch va ishonchni mustahkamlashda muhim ahamiyatga ega. Kiberxavfsizlik bo'yicha kuchli chora-tadbirlarni amalga oshirish, internetda axloqiy xulq-atvorni targ'ib qilish va yoshlarga raqamli izlari haqida ongli qarorlar qabul qilish imkoniyatini berish orqali biz axborot xavfsizligi buzilishi bilan bog'liq xavflarni kamaytirishimiz mumkin.

Yoshlar ma'naviyati, e'tiqodlari, qadriyatlari va axloqiy tamoyillarini qamrab olgan holda, raqamli asrda yosh ongni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Tez texnologik taraqqiyot va doimiy aloqa bilan ajralib turadigan dunyoda ma'naviyat tuyg'usini rivojlantirish yoshlarga raqamli landshaftning murakkabliklarida harakat qilish uchun axloqiy kompasni taqdim etishi mumkin. Empatiya, hamdardlik va halollikni targ'ib qilish orqali yoshlar ma'naviyati ijobiy onlayn xulq-atvorni targ'ib qilish, kiberbullingga qarshi chidamlilikni oshirish va mas'uliyatli raqamli fuqarolikni rag'batlantirishda yetakchi kuch bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Ijtimoiy media va virtual o'zaro ta'sirlar boshqarayotgan davrda ijtimoiy faollik yoshlarning onlayn tajribasini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Hamjamiyat hissini rivojlantirish, hamkorlikni rag'batlantirish va raqamli savodxonlikni rag'batlantirish orqali biz yoshlar tengdoshlari bilan mazmunli muloqot qilishlari mumkin bo'lgan xavfsiz va inklyuziv raqamli makonlarni yaratish mumkin. Tengdoshlarni qo'llab-quvvatlash, murabbiylik dasturlari va jamoatchilik tashabbuslari nafaqat axborot xavfsizligi xabardorligini oshirishga, balki yoshlar o'rtasida ijobiy ijtimoiy o'zaro munosabatlar, hamdardlik va tushunishni rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa

Axborot xavfsizligi, yoshlar ma'naviyati va ijtimoiy faolligining kesishishini o'rganish orqali ushbu tadqiqot siyosatchilar, o'qituvchilar va manfaatdor tomonlarga raqamli savodxonlikni oshirish, internetda axloqiy xulq-atvorni targ'ib qilish va yoshlar farovonligini himoya qilish bo'yicha qimmatli tushunchalarni taqdim etishga qaratilgan. Oxir oqibat, tadqiqot yoshlarning texnologiya bilan shug'ullanishining ma'naviy va ijtimoiy jihatlarini hisobga olgan holda axborot xavfsizligiga yaxlit yondashuvlarni ishlab chiqishga hissa qo'shishga intiladi. Raqamli asrda axborot xavfsizligi, yoshlar ma'naviyati va ijtimoiy faollikning murakkab chorahalarida yurar ekanmiz, yoshlarning ko'p qirrali ehtiyojlariga javob beradigan yaxlit yondashuvni qo'llash zarur. Shaxsiy ma'lumotlarni himoya

qilishga ustuvor ahamiyat berish, qadriyatlarga asoslangan raqamli xulq-atvorni tarbiyalash va qo'llab-quvvatlovchi onlayn hamjamiyatlarni qo'llab-quvvatlash orqali biz yoshlarga ijobiy o'zgarishlar uchun texnologiya salohiyatidan foydalanish imkoniyatini berishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Otamuratov, S. (2024). YOSHLAR IJTIMOIIY-IQTISODIY VA IJTIMOIIY-INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISH–MAFKURAVIY IMMUNITETNI MUSTAHKAMLASH OMILI. *Innovations in Science and Technologies*, 1(1), 171-177.
2. Yusupova, S. (2023). FAOL FUQAROLIK JAMIYATIDA YOSHLARNING IJTIMOIIY-SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISH. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(11), 503-508.
3. Nawirzovich, S. D. (2024). YOSH AVLODNI TARBIYALSHDA RUHIY VA MA'NAVIY ONGNI RIVOJLANTIRISHNING ASOSIY MOHIYATLARI. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 4(2), 469-473.
4. Umarov, E., & Abdullayev, M. (2005). *Ma'naviyat asoslari*. Sharq" nashriyoti.